

Deniz Spatar

Öykü Bülteni

Merhaba,

Bu sayfa aracılığıyla öykü haberlerini sizlere iletmeye çalışacağız. Açık Radyo, Açık Dergi'de yayımlanan Öykü Bülteni adlı köşenin ilke ve hedeflerini geliştirerek sürdürmek istiyoruz. 23 Şubat 2001'de yayımlanan ilk radyo programında hedefler şöyle özetlenmişti:

“Öykü Bülteni, öykünün penceresinden bakınca haber değeri taşıyan her etkinliği duyurmaya çalışacak.

Hedefimiz,

- *Öykü dergilerini tanıtmak,*
- *Çeşitli dergilerde çıkan öyküyle ilgili yazılara dikkat çekmek,*
- *Yeni çıkan öykü kitaplarını ve çıkacak öykü kitaplarını duyurmak,*
- *Yarışmaları önceden haber vermek, takip etmek ve sonuçlarını duyurmak,*
- *Öykü etkinliklerini haber vermek,*
- *Özel haber dosyalarıyla küçük de olsa öyküye dair sorular sormak,*
- *Yayıncılar ve yazarlarla söyleşiler yapmak,*
- *Ve bizim şu anda tahmin edemediğimiz her tür öykü haberine yer vermek.*

Bir başka deyişle, Öykü Bülteni iddialı bir gazeteci gibi kendi alanında haber atlamamak için elinden geleni yapacak. Kuşkusuz, bunu yaparken de tüm yardım ve önerilere açık olacak.

Öykü dergisi çıkarıyor, öykü kitabı yayımlıyor ya da öyküye dair haber değeri taşıyan herhangi bir şey yapıyorsanız lütfen bizi arayın.”

Bu sayfada da hedeflerimiz aynı. Haberlerinizi denizspatar@hotmail.com adresine bekliyoruz. Şimdi haberler:

II. Lefkoşa Öykü Günleri

Ankara Öykü Günleri'nde Mehmet Kansu'yla karşılaştık. Lefkoşa Öykü Günleri'ni o kadar duygu dolu anlattı ki *İmge Öyküler* için kısa da olsa yazmasını rica ettik. Aşağıda Mehmet Kansu'nun satırlarını bulacaksınız:

“Yaşamak ya da varolmak kolay değil bu Ada'da; Doğu Akdeniz'in petrol kokusuna bulaşmış hem çöl hem vaha, hem dağ hem ovalarla genişleyen Sümerlerin, Akadların, Finikelilerin topraklarına küt bir hançer gibi sokulan Kıbrıs'ta kolay değil ayakta durmak, özgürce soluk almak, yaşamak dostça, el sıkışmak kardeşçe kolay değil.

Yüzyıllardır güneşin yaktığı, meltemlerin serinlettiği bu topraklar üstünde, gökyüzünün inanılmaz yıldız şölenleri altında şarabın tadını çıkarırken Afrodit'in çıplaklığını düşünmek, Pygmalion'un çılginça âşık olduğu ve evlenmek istediği kendi heykeli önünde döktüğü gözyaşlarını anımsamak kolay değil.

İyonyalılar, Romalılar, Finikeliler, Mısırlılar, İngilizler... Kıbrıs'ın ormanlarını keser, toprağın derinliğindeki 'cuprum'u – bakırı söker ve adalıların suskunluğunda gemilerine yükleyip denize yelken açarken sessizce ağlamak, karayılanların iz bıraktığı toprağın tozuna düşmemek kolay değil.

Ve sekiz bin yıllık tarihinin güneşten sararmış sayfalarına saçılmış kan lekelerinin nasıl, neden ve kimler tarafından akıtıldığını düşünmek, çözümlenmek, anlamak, gerçeğe ulaşmak varken Ada'nın Türk ve Rum halkları düşman kesilmişler birbirlerine; birbirlerinin yollarını gözlemişler karanlık gecelerde, evlerini yakmışlar, sürülerini, kuyularını zehirlemişler; evlerden evlere, barikatlardan barikatlara kurşunlar, bazukalar, havan topları yağdırmışlar birbirlerine; öldürmüşler birbirlerini.

Ama güneş, her zaman tüm görkemiyle doğmuş, yıldızlar sevişenlerin üstüne yağmış, yanık yüreklerin içini serinletmiş meltemler her zaman...

Ve bir gün, demiş ki Adalılar: Durunuz! Düşünelim biraz. Niçin savaşıyoruz ki biz? Ya da kimler savaştırıyor bizi, düşman ediyorlar birbirimize?"

14-16 Şubat 2004 tarihlerinde; Kıbrıs Türk Yazarlar Birliği, Akdeniz Sanat Derneği ve Kıbrıs Rum Yazarlar Birliği'nin birlikte düzenledikleri "II. Lefkoşa Öykü Günleri"nde aynı mekânlarda buluşurlarken tümünün yüzlerinde bu soruların yansımaları gözlemlenebiliyordu.

Öyle ya da böyle, ilk kez, bu Ada'nın Türk ve Rum öykücüleri; Bener Haker, Mehmet Kansu, Ali Nesim, Nilgün Güney, Bekir Kara, Özden Aksoy, Hristos Hadjipap-

pas, Panos Yuannides, Nearhos Yorgiades, Georgios Pierides'in öyküleri hem Türkçe hem Rumca okunmuş; birbirlerinin duygularını, düşüncelerini paylaşmışlar, "öykü"nün derinliğine sızmış farklı kimliklerin varlıklarını sezinlemişler. Her öykü oturumundan sonraki söyleşilerde "Bu Ada'da hem Türk hem de Rum edebiyatları var" demişler. Belki de yüzyıllardan sonra ilk kez...

8. Ankara Öykü Günleri programının arka kapağındaki sözler gibi işte: "*İnsan öyküleriyle uzanıyor geleceğe. Tıpkı geçmişi öyküleriyle saklayabildiği gibi...*"

Bu güzel ve anlamlı sözlerin bembeyaz şemsiyesini açarak yeniden toplanacak Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum öykücüler. Bu yaralı Ada'da barış, sevgi, dostluk ve evrensel insani değerlerin tohumlarını sulamak, çiçekleri açtığımda güzelliklerine, farklı renklerine kadeh kaldırmak için.

Uğur Özakıncı'yı da Yitirdik

2004 öykücülere acı ölüm haberleri getirdi. Tomris Uyar'ı, hemen ardından Yücel Balku'yu kaybettik. 8. Ankara Öykü Günleri bu yüzden bu yıl herkesin birbirinden gizlediği bir hüznü taşıdı. 2003 Mayıs'ında, 7. Ankara Öykü Günleri'nde Yücel Balku da vardı. Öykü okumuştum. Söyleşileri hep birlikte izlemiştik. Bu yıl sa sanki işi çıkmış da gelememiş ya da gecikmiş de her an şu ya da bu etkinliğin dinleyici koltuklarından birine sessizce oturacak gibi....

Ankara Öykü Günleri'nin hemen öncesinde bir de Uğur Özakıncı'nın ölüm habere-

rini aldık. Bir yazar öldüğünde, hele de gençse kuşkusuz hangi güzel kitapları da bizlerle paylaşmadan gitti acaba diye düşünülmesi doğal. Gidenin ardından onun bize anlattığı kadarıyla yaşamöyküsünün satırbaşlarını paylaşmak da:

Görsel sanatların grafik, karikatür ve fotoğraf dallarında yapıtlar veren, “ayna tutan çocuk” isimli senaryosuyla sinemaya da yönelen, 12 Eylül döneminde 5,5 yıl tutuklu kalan Uğur Özakıncı, özgürlüğüne kavuştuktan on yıl sonra yayımlanan *Yarın Çok Geç Olabilir Sevgilim* isimli şiir kitabıyla büyük bir ilgi gördü. Çeşitli edebiyat çevrelerince “Türkçe’deki yeni arayışların en dikkat çekici sıçraması” olarak nitelendi. 1999 yılında *Aşkın Z’si* adlı öykü kitabı yayımlandı. Uğur Özakıncı’nın *Ben Bir Kiralık Katilim* isimli üçüncü kitabı anlatım ve anlam, anlam ve kavram, kavram ve algı gibi yapısal unsurları devrimci bir tavırla yorumladığının yeni bir kanıtı olarak görüldü... *Siyah* isimli kitabı ise, kurgusu ve anlatımıyla dikkat çekti.

Uğur Özakıncı, *Siyah- Hiçliğin ve Mülkiyetsizliğin Öyküleri*’nde şöyle diyordu:

“senin iz sürmeyi sevdiğini düşünüyorum, bu yüzden bütün bir kitabın içine gizlediğim son hikâyeyi bulabilmen için sana her hikâyede küçük bir ipucu bıraktım. şimdi yıldızsız, haritasız, pusulasız ve rotasızsın...”

gizli hikâyeyi, öbür hikâyelerdeki ipuçlarını birleştirerek yakaladığında, bunu sakın kimseye söyleme...”

Lacivert kayıkta balık tutuyor musun?

Mehmet Günsür’ü Kaybettik

İstanbul’un rutubete boğulmuş öğle sıcağında 1. Levent Camii’nde reklamcıları, yayıncıları, yazarları, müzisyenleri biraraya getiren, hepsinin yüzüne acıyı dehşet ve şaşkınlığa bulayarak yerleştiren bir cenazemiz vardı... Mehmet Günsür’ü de kaybettik. Bütün hikâyelerini yarım bırakarak, bir anda çekti gitti yaşamdan. Onu yakından tanıyan Aydın Engin’in *Birgün* gazetesinde yayımlanan “Kayığına bindi de gitti” başlıklı yazısıyla uğurlamak geldi içimizden: ... bu yazı Mehmet Günsür’den söz edecektir...

Kaik’ine binip giden Mehmet Günsür’den... Hayır -çoğunuz- tanımıyorsunuz. Edebiyata düşkün olanlarınız -belki- iki yıl önceki Sait Faik Öykü Ödülüyle taçlandırılan adını şöyle böyle anımsayacaktır. “Kaik” adlı o incecik kitabını zenginleştiren incecikliklerle bezenmiş, kuyumcu sabrıyla işlenmiş öyküleri okuyanlarınız -belki- kitabı okudukları günlerdeki gibi “Kimdir bu adam kuzum? Edebiyat dünyasında adını önceden duymadık. Bu ustalık, bu yazı özeni, bu hünerin sahibi kimdir?” diye bir kez daha soracaklardır.

Doğurgan değildi. Ya da doğurganlık yetisini edebiyata değil reklam dünyasına harcamıştı. Sonra, bir iki gün önce, bir gece yarısı yüreği duruverdi. 49 yaşındaydı. Reklam dünyası onun yerini nasıl olsa doldurur. Ama edebiyat onun yokluğuna yanacaktır.

“Tek, bir tek kitapla mı” diye soranlara yanıt: Evet, tek, bir tek kitapla...

Reklam dünyasının göbeğinde yer alıp, üstelik yönetici koltuğuna oturup da entelektüel kirlenmeye uğramamak hünerse - ki hünerdir- o hünerin bir adı da Mehmet Günsür'dü.

Reklam dünyasının göbeğinde yer alıp, üstelik yönetici koltuğuna oturup da gençliğinde edindiği siyasal inancı ve kazandığı Marksizm üstüne bilgileri yitirmemek, korumak ve savunmak hünerse - ki hünerdir- o hünerin bir adı da Mehmet Günsür'dü.

Çelebi gülüşünün, şaşılması alçak gönüllüğünün ardında yatan düşünsel ve duygusal zenginliklere tanık olanlar bu satırlara hak vereceklerdir...

Sait Faik Ödülü Başar Başarı'nın

Darüşşafaka Cemiyeti'nin Sait Faik Abasıyanık'ın anısını yaşatmak amacıyla 1964 yılından beri düzenlediği Sait Faik Hikâye Armağanı'nı bu yıl "Getirin O Günleri Yakalım Bu Öyküleri" adlı kitabıyla Başar Başarı kazandı.

Doğan Hızlan, Füsün Akatlı, Hilmi Yavuz, Jale Parla, Kayhan Özel, Nursel Duruel ve Şara Sayın'dan oluşan jürinin 17 öykücü arasından seçtiği Başarı'ya ödülü, "Öykü dilindeki şiirsellik ve bu şiirsellikle kurduğu yeni öykü söylemi göz önünde bulundurularak" verildi.

Öykü Kitapları

Her yeni sayımızda, bu bölümde yeni çıkan öykü kitaplarının dökümünü vereceğiz. Amacımız yayımlanan tüm öykü kitap-

larından okurları haberdar etmek. Aşağıda yayımlanan öykü kitaplarından ulaşabildiklerimizin adlarını, yazarlarını ve yayınevlerini bulacaksınız.

Hassas Ruhlar Şikayetçi Aşklar, İbrahim Yıldırım, Can • Salacak Öyküleri, Tekin Aral, Grinet • Hayat Siyah Ölüm Beyaz, Turgay Kantürk, Sel • Kum Gülü, Selma Fındıklı, Remzi • Komşunun Uzun Kızıl Saçlı Sevgilisi, Rıza Kıraç, Doğan • Meyaser'in Uçuşu, Yavuz Ekinci, Cadde • Selo'nun Kuşları, Cemil Kavukçu, Can • Sati- Fantastik Öyküler, Tanseli Polikar, Kora • Esir Sözler Kuyusu, Sema Kaygusuz, Doğan • Gümüş Gece, Nalan Barbarosoğlu, Alkim • Uçu, Erendiz Atasü, Can • Kadınlar da Vardır, Erendiz Atasü, Can • Hayalet Hikâyeleri, Pınar Kür, Everest • Öyküler Unutmaz, Semra Aktunç, İş Bankası • Ay Kokuyor, Muzaffer Buyrukçu, Dünya • Cumartesi Öyküleri, Şadımın Şenbalkan, Yumuşak G • N'olur Beni Eve Götür, Ferhan Saylıman, Art • Ninnik, busninni, Sedef Özkan, Toroslu • Beni Odana Götür, Neşe Cehiz, İnkılap • Soğuk Cam, Ömer Leventoğlu, Kardelen • Sandalım Geliyor Varda, Osman Cemal Kaygılı, Selis • Sidre, Berrin Karakaş, Okuyan Us • Selvinin Dalları, Bircan Kırılgaç Şimşek, Galata • Aşk Hikâyeleri, Mine G. Kırıkkanat, Epsilon

Tolstoy'un Evi Satılığa Çıktı!

26 Mart 2004 tarihli Moscow Times adlı İngilizce yayımlanan Rus gazetesinin birinci sayfasında "Tolstoy'un Yaşadığı Evi Satıyorlar!" başlıklı bir haber vardı. Kevin

O'Flynn imzalı haberde, Leo Tolstoy'un uzak akrabası ve Sovyetler Birliği döneminin ünlü yazarlarından Alexei Tolstoy'un müze olarak kullanılan evinin satıldığı belirtiliyordu. Alexei Tolstoy'un evinin Moskova'nın en güzel "art-nouveau" binalarından biri olduğunun vurgulandığı habere göre, müze Evro-Stroi adlı bir inşaat firmasının eline geçmişti ve sırada Çehov Müzesi vardı.

Haberde, Tolstoy'un 1941' den önceye dek tam dört yıl Moskova'nın merkezindeki bu evin iki odasında yaşadığı vurgulanıyor ve ölümünün ardından evin Gorki Müzesi'ne bağlanarak korumaya alındığı hatırlatılıyordu. Her şey bir sabah müze çalışanlarının işe geldiklerinde aldıkları bir mektupla ortaya çıkmıştı. Mektupta müzenin bundan böyle bazı faturaları ödemeyeceği belirtiliyordu. Çalışanlar şaşırardursun, olan olmuş, Alexei Tolstoy'un evi 30 Aralık'ta Evro-Stroi adlı bir inşaat şirketine satılmıştı. Üstelik Evro-Stroi'nin Genel Direktörü Simonyan (basına kendisini yalnızca soyadıyla tanıtmayı tercih ediyordu) bu şaşkınlığa bir anlam veremiyordu. Simonyan, binayı Moskova Belediyesi'nden satın aldıklarını ve müzeye bir zarar vermeyeceklerini söylüyor ve ekliyordu: "Alexei Tolstoy'un yaşadığı yeri koruyacağız. Bunun dışındaki yerleri ofis yapacağız. Sanata saygılıyız."

Daha sonra neler oldu bilmiyoruz. Ancak aynı gazete haberinde Çehov Müzesi'nin de tehdit altında olduğu bilgisi yer alıyordu. Son bir yıldır Moskova'da, özellikle tarihi değeri nedeniyle yıkım kararı bir türlü çıkmayan ve sebebi belirsiz yangın-

lara kurban giden binalar olduğu göz önünde bulundurulunca uluslararası yazar örgütlerinin bütçeçlerini Moskova'ya tutmalarında fayda var diye düşünüyoruz.

Kata Kulakova'dan Ülke P.E.N.'lerine Mektup

Uluslararası P.E.N.'in Çeviri ve Dilbilimsel Hakları Komitesi Başkanı Kata Kulakova, aşağıdaki mektubu, 69. Uluslararası P.E.N. Dünya Kongresi'nde (Mexico City) kabul edilen 14 Şubat Dünya Öykü Günü projesinin UNESCO'nun Kültür Takvimi'ne alınmasını sağlamak amacıyla tüm ülke P.E.N.'lerine ve Uluslararası P.E.N.'e 20.12.2004 tarihinde göndermiştir.

"Uluslararası P.E.N.'e bağlı Çeviri ve Dilbilimsel Hakları Komitesi (ÇDHK / TALRC) 14 Şubat Dünya Öykü Günü projesini desteklemektedir. Uluslararası P.E.N., bu günü Dünya Öykü Günü olarak kabul etmiştir ve P.E.N. Merkezleri bu günü okuma, konferans ve tartışmalarla kutlamaktadır. Türkiye P.E.N. Merkezi de Dünya Öykü Günü'nü kutlamak üzere pek çok etkinlik düzenlemiş, ayrıca UNESCO'ya bu günün Kültür Takvimi'ne alınması ve resmi UNESCO Dünya Öykü Günü olarak ilan etmesi için öneride bulunmuştur.

Uluslararası P.E.N ve tüm üyeleri bu önerinin UNESCO tarafından kabul edilmesi yönünde uzlaşmalıdırlar. Bu nedenle, Çeviri ve Dilbilimsel Hakları Komitesi bu önerinin değerlendirilmesini, Bled'deki 70. Uluslararası P.E.N. Kongresi'nde gündeme alınmasını ve resmileştirilmesini istemektedir."